

# Gabarrón atlántico

RONSEL DE SAUDADE

DO 16 DE MARZO AO 14 DE MAIO

EDIFICIO CASTELAO



Gabarrón, pintas y flautas, 7

DEPUTACIÓN  
PONTEVEDRA

MUSEO  
PONTEVEDRA

Museo  
Cristóbal Gabarrón

The  
Gabarrón  
30 años  
1982-2012

[museo.depo.gal](http://museo.depo.gal)

DOSSIER PARA  
MEDIOS DE  
COMUNICACIÓN

## Gabarrón atlántico. Ronsel de saudade

Do 16 de marzo ao  
14 de maio

Museo de  
Pontevedra, Edificio  
Castelao

Comisario: Antón  
Castro

A exposición '**Gabarrón atlántico. Ronsel de saudade**' mostra por primeira vez, e dun xeito diacrónico, o vínculo e a influencia de Galicia na obra e na vida de Cristóbal Gabarrón, artista de relevancia internacional que desde fai un cuarto de século pasa longas tempadas e desenvolve unha parte do seu traballo artístico na súa casa-estudio de Bueu, na ría de Pontevedra.

O traballo de Gabarrón, versátil, experimental e con múltiples linguaxes (pintura, escultura, instalación...), céntrase no seu interese polo humanismo, pola vida das persoas en harmonía co contorno natural, escenificando un singular equilibrio entre natureza e cultura, entre ética e estética, cun grande interese en pór de manifesto o desenvolvemento dos valores humanos.

'Gabarrón atlántico. Ronsel de saudade' mostra a influencia en Cristóbal Gabarrón da cultura, da paisaxe, da luz e da orografía da costa atlántica, e tamén da tradición da pedra desde os puntos de vista da etnografía, a antropoloxía e a identidade.

A mostra ofrece tamén a oportunidade de revisar a carreira artística de Gabarrón e o papel que a súa obra xoga na arte española actual. Gabarrón revélase non só como un pintor que cultiva unha beleza clásica, senón tamén como un artista múltiple e experimental, que leva a dimensión conceptual a todas as manifestacións das artes no sentido máis pleno, a partir dunha particular intelixencia visual e dunha disciplina rigorosa.



*E armaremos unha rede de ronseles  
pra recobrar as saudades  
c'o seu viaxe feito  
pol-os oucéanos d'o noso corazón.*

*De catro a catro. Manuel Antonio*

## SOBRE CRISTÓBAL GABARRÓN

O pintor e escultor Cristóbal Gabarrón Betegón naceu en Mula (Murcia) o 25 de abril de 1945.

A súa infancia está marcada polo seu traslado a Valladolid, onde adquire a súa primeira formación. As súas viaxes a Francia e Italia ou os seus traballos actuais que realiza entre España e Estados Unidos, xeraron nel unha mentalidade aberta e dialogante.

Lonxe de convencionalismos estéticos, de istmos ou vangardas, nos que dunha maneira ou outra, participou nalgún momento concreto, a súa obra só entende de vida. A súa visión da arte é claramente antropocéntrica: o individuo, a vida, a convivencia e o desenvolvemento dos valores humanos son os piares nos que asenta non só a súa obra artística senón tamén as súas conviccións persoais.

O mural para os Xogos Olímpicos de Barcelona 92 e o mural 'Atopo 92', para a Exposición Universal de Sevilla (1992), o gran proxecto escultórico 'Atlanta Star' (1996), a realización da obra 'Hope for Peace' (1986) como cartel oficial do cume ou a 'Capilla del Milenio' (2000-2001), supoñen un importante fito na súa traxectoria profesional, á vez que inician unha frutífera etapa creativa, que aínda hoxe día mantén, marcada pola colaboración con organismos internacionais como o IOC ou Nacións Unidas.



*Cerámica metafísica XX*

Esta mesma escultura pública ocupou un lugar destacado durante o comezo do século XXI coa realización das series escultóricas 'Homenaje al Quijote' (2005), 'Los Silencios de Colón' (2006) ou 'Las Torres de la Alhambra' (2008), homenaxe á convivencia pacífica das culturas xudía, árabe e cristiá. Todas elas foron expostas nas máis céntricas rúas e prazas de numerosas cidades europeas e americanas, como Miami, Nova York, Madrid, Gdansk, Lisboa, Saint Paul de Vence, Valladolid, Murcia, A Coruña, Santiago de Compostela ou Valencia. De igual modo as localidades de Boecillo, Arroyo de la Encomienda e Madrid incorporaron nas súas rúas, de forma permanente, grandes esculturas públicas saídas das súas mans.

A xa mencionada experimentación levoulle a investigar coa fibra de vidro e o metal como soporte das súas creacións en series pictóricas como 'Circular' (2009), 'Paisaxes Interiores' (2009) ou 'Rectangular' (2010), que mostran un persoal e maduro mundo interior plasmado sobre as rugosas e insinuantes superficies plásticas do soporte. Este mesmo material convive igualmente nunha abrupta pero ao mesmo tempo suave ruptura co aceiro, combinando frialdade e vida, como o demostra a serie escultórica 'Empalados' (2010).

A súa obra foi centro de análise dentro de retrospectivas como as dedicadas polo Chelsea Art Museum, o IVAM ou o Centro Niemeyer, do mesmo xeito que eixo dun congreso internacional organizado pola Fundación Casa Pintada e a Universidad de Murcia no 2006.

Desde 1992 propiciou a progresiva creación de tres fundacións, en Valladolid, Nova York e Murcia, onde o seu desexo principal é devolver á sociedade, por medio da realización de actividades artísticas e culturais, creando conciencia a través das artes.



*Cerámica metafísica V*

## CATÁLOGO DA EXPOSICIÓN

Con motivo da exposición, o Museo de Pontevedra editará unha publicación monográfica con textos de Aberto Barciela, Pilar Corredoira e Ramón Rozas.

### Extractos do catálogo

Desde hai máis de medio século, Cristóbal Gabarrón desenvolveu o seu proxecto artístico –*mutatis mutandis*– no marco das súas propias conviccións para interpretar o mundo no que vive e faio cunha peculiar conciencia do *outsider* que escudriña a vida desde posicións persoais ou diferentes e máis aló da conxunturalidade dos paradigmas que definen os períodos curtos dun círculo que se move á velocidade da simbólica luz que se dilúe nun tempo inaprensible. Conciencia que prolonga a súa consideración da arte como unha linguaxe terapéutica, produto da soidade e da reflexión, que permitirá “facer mellor ao ser humano e dignificalo, facelo sentir máis libre e axudalo espiritualmente”.

E é na honestidade, o traballo e a investigación onde vai nacer e a consolidarse o artista plural e múltiple, o que atravesa o universo lingüístico que dilúe os xéneros nun todo, sometendo o seu proxecto a unha metodoloxía sistémica de significados ou contidos -cos que visualiza a súa percepción da vida, asumindo un neohumanismo que ten ao individuo como centro- e significantes formais, onde se cruzan as súas renovadas procuras técnicas e de



Ámbar 3

estilo. Por iso non se constrinxe á definición que nos legou a modernidade na súa mirada unívoca, aquela que adoita encorsetar ao artista visual nun só xénero: na súa multiplicidade asume a conciencia do pintor ou do escultor e o debuxante ou gravador, a do ceramista e a do escenógrafo que fabula instalacións nos espazos que diseña coa mirada do arquitecto de cartabón e en tantos soportes como poidan xurdir da súa imaxinación e das súas necesidades.

'Gabarrón atlántico. Ronsel de saudade'

**Antón Castro**

O futuro depende da creación, tanto como o presente ou o pasado. A auga e o vento continuarán modelando a terra e as pedras e con elas a paisaxe de forma caprichosa, para acomodar obras tan fermosas como as de Cristóbal Gabarrón.

Todo acto creativo supón un fluxo e un refluxo, someter luces e sombras, superar a crise das formas e resumir nun instante de inspiración a inspiración de séculos de creación infinita. O instante capturado converteuse en eternidade.

Ata as beiras de Beluso, en Bueu, chegan ondas cos restos do naufraxio, das culturas milenarias, das vangardas. O artista de Mula navega, reflexiona, esboza, atopa as tonalidades nunca antes imaxinadas e crea unha natureza enmarcable que crecerá nun cosmos único, nun mar de tempo sideral. Cristóbal é un descubridor que creou un estilo oceánico e plural, non delimitado en beiras, inmenso na súa frutificación, aéreo e acuático, terreal e inmortal: o gabarronismo.

'Cristóbal Gabarrón, ensaio atlántico'

**Alberto Barciela**

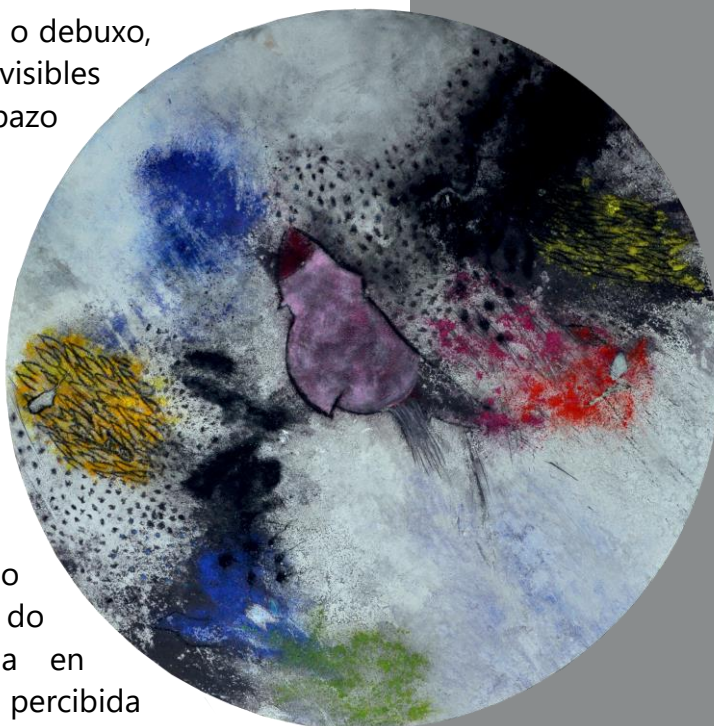
Cristóbal Gabarrón desenvolve desde fai mais de cinco décadas unha obra de forte vontade integradora na que

permanece unha mensaxe plena de elementos simbólicos presentes na pintura, o debuxo, a escenografía, especialmente visibles na escultura que alcanza no espazo público a súa máxima natureza.

Nese aspecto, compróbase como o seu traballo imprégñase de referencias que dan precisión á súa linguaxe, capaces de interactuar entre elas, en busca da unidade coherente, de alcanzar unhas metas onde o obxectivo principal é a concienciación ao redor dos valores perdurables do Humanismo. O escultor sitúa en primeiro termo esa estimación, percibida tempranamente por Pierre Restany quen definiu a Gabarrón como "un gran humanista da cor"; así é, pois a cor forma parte esencial da vida da súa obra calidade manifestada nos comezos da súa carreira cando o labor exhibido nos iniciais anos sesenta en Valladolid revelaba ese significado en fondos e figuras.

En diante, o autor excederá os límites do lenzo para explorar outros universos; son por tanto, humanismo e cor, compoñentes primordiais na maior parte das súas accións creativas que veremos prolongadas ata a actualidade.

En canto ao exhaustivo exercicio escultórico, o artista percorreu un longo camiño no que as actuacións abordan, en gran medida, os escenarios públicos: prazas, xardíns, rúas e avenidas. En todo momento as obras mostran o poder de comunicación, o establecemento de diálogos axustados a cada situación, a capacidade de adaptación á contorna.



*Altar II*

'A escultura integradora de Cristóbal Gabarrón'  
**Pilar Corredoira**



Sempre me interesou a escultura, o “universo do volume” prestando especial atención a dous piares básicos: Non sei cal é o primeiro. Un desde o punto de vista da natureza, do urbanismo ou da arquitectura, na medida en que eu podía crear, non só unha escultura, senón tamén un diálogo moi particular a través da obra, coa contorna, sen interferencias, nin golpes duros que desen lugar a un pastiche. A base é que ese diálogo chegase a motivar e provocar a interacción, xa non coa contorna, senón tamén con quen a visita ou a habita e que se puidese vivir a escultura, tocala, reflexionar sobre o que para cada un fose o esencial nela.

O outro aspecto que sempre me interesou moitísimo é o de considerar a escultura, a parte volumétrica desa creación, como soporte para a policromía e xogar cun mundo cheo de formas e tons de completa planitude, que danzan e se esconden pola estrutura arquitectónica de cada peza, rompendo ou alterando os seus planos con relatos sobre o home e vida que se potencian e adquiren sentido pleno sumados á simboloxía da cor. A interacción da luz ou a súa ausencia, o xogo cos efectos e os propios cambios que produce sobre as facetas e as cores da obra é outro elemento máxico para min, desde o principio dos tempos. ver coa novela e non coa poesía. Moi poucos nun futuro necesitarán da reprodución en papel, na miña opinión.

Extracto da conversación  
con Antón Castro  
**Cristóbal Gabarrón**

